

Shimoliy Amerika davlatlari mavzusini o‘qitishda interfaol ta‘lim metodlaridan foydalanish

Abdupattoyeva Muslima

Andijon davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti
Geografaiya va iqtisodiy bilim asoslari ta‘lim yo‘nalishi

Annotatsiya: Ushbu maqolada “Shimoliy Amerika davlatlari mavzusini o‘qitishda interfaol ta‘lim metodlaridan foydalanish” mavzusi bo‘yicha hamda uni o‘qitishda zamonaviy pedagogik metodlar va axborot texnologiyalaridan foydalangan holda 9-sinflar uchun dars jarayonlarini olib borish bo‘yicha ham ma‘lumotlar berilgan.

Kalit so‘zlar: Shimoliy Amerika davlatlari, interfaol metodlar, interfaol metodlar, zamonaviy axborot texnologiyalari, ta‘lim resurslari.

«Использование интерактивных методов обучения при преподавании предмета Страны Северной Америки»

Аннотация: В статье представлена информация по теме «Использование интерактивных методов обучения в преподавании предмета «Страны Северной Америки» и о проведении уроков для учащихся 9-х классов с использованием современных педагогических методов и информационных технологий в его преподавании.

Ключевые слова: страны Северной Америки, интерактивные методы, интерактивные методы, современные информационные технологии, образовательные ресурсы.

“Using interactive teaching methods in teaching the subject of North American countries”

Abstract: This article provides information on the topic "The use of interactive teaching methods in teaching the subject of North American countries" and on conducting lesson processes for 9th graders using modern pedagogical methods and information technologies in teaching it.

Keywords: North American countries, interactive methods, interactive methods, modern information technologies, educational resources.

Kirish: Respublikamizda olib borilayotgan keng ko‘lamli iqtisodiy, siyosiy va ma‘naviy sohalaridagi islohotlarning asosiy maqsadi yurtimizda yashayotgan

fuqarolar uchun munosib turmush tarzini shakllantirishdir. Ma`rifiy hamda ma`naviy jihatdan yuqori rivojlangan insonni tarbiyalash, ta`lim tizimini jahon andozalari kabi yuksaltirish, milliy istiqlol g`oyasini o`ziga jamlagan yangi va yosh avlodni tarbiyalash, ulg`aytirish va yuqori malakaga ega kadrlarni tayyorlash davlatimizning siyosatidagi ustuvor yo`nalishdir. Shu munosabat bilan respublikamizda bir necha Qonun va hukumat qarorlari, Prezident farmonlari qabul qilindi.

Mamlakatimizning barcha sohalaridagi kabi ta`lim sohasida ham ko`p islohotlar yo`lga qo`yildi va bundan ta`lim-tarbiya tizimiga yuqori pedagogik, innovatsion va axborot kommunikatsion texnologiyalar orqali, oliy ta`lim muassasalarida o`quv-tarbiyaviy jarayoning sifati uzluksiz ravishda takomillashib borishini talab qilinmoqda.

Asosiy qism: Respublikamizda olib borilayotgan keng ko`lamli iqtisodiy, siyosiy va ma`naviy sohalaridagi islohotlarning asosiy maqsadi yurtimizda yashayotgan fuqarolar uchun munosib turmush tarzini shakllantirishdir. Ma`rifiy hamda ma`naviy jihatdan yuqori rivojlangan insonni tarbiyalash, ta`lim tizimini jahon andozalari kabi yuksaltirish, milliy istiqlol g`oyasini o`ziga jamlagan yangi va yosh avlodni tarbiyalash, ulg`aytirish va yuqori malakaga ega kadrlarni tayyorlash davlatimizning siyosatidagi ustuvor yo`nalishdir. Shu munosabat bilan respublikamizda bir necha Qonun va hukumat qarorlari, Prezident farmonlari qabul qilindi.

Mamlakatimizning barcha sohalaridagi kabi ta`lim sohasida ham ko`p islohotlar yo`lga qo`yildi va bundan ta`lim-tarbiya tizimiga yuqori pedagogik, innovatsion va axborot kommunikatsion texnologiyalar orqali, oliy ta`lim muassasalarida o`quv-tarbiyaviy jarayoning sifati uzluksiz ravishda takomillashib borishini talab qilinmoqda.

“Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusini o`qitishda turli metodlardan foydalanish o`quvchilarning bilim sifat darajasini ortishiga sabab bo`ladi. Mavzuni o`rganishda dastlab, Shimoliy Amerika davlatlari haqida tabiiy, iqtisodiy-ijtimoiy ma`lumotlarga ega bo`lgach, bularni o`quvchilarga yetkazish bo`yicha turli xildagi metodlarni o`rganish, tadbiiq etish va tahlil qilish jarayonlarini olib bordik.

Maktablarda va ta`lim muassasalarida Geografiya yo`nalishi o`quvchilariga o`qitiladigan “Jahon mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi” fani doirasida “Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusiga aloqador manba va adabiyotlarni o`qib-

o‘rganish hamda “Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusini o‘qitishda ilg‘or ta‘lim metodlari joriy etish jarayonlari.

Bitiruv ishining maqsadidan kelib chiqib quyidagi vazifalar belgilab olindi:

- Bitiruv ishining mavzusiga oid ta‘lim texnologiyalaridan foydalanish, o‘qitishning yuqori va ilg‘or pedagogik tajribasini o‘rganish, o‘quv hamda metodik adabiyotlarini tahlil qilish;
- Shimoliy Amerika davlatlari mavzusini zamonaviy ta‘lim texnologiyalaridan foydalangan holda mazmun-mohiyatini ochib berish;
- Shimoliy Amerika davlatlari mavzusini ko‘rgazmali o‘qitishga mo‘ljallangan ta‘lim texnologiyasini va metodikasini ishlab chiqish;
- Shimoliy Amerika davlatlari mavzusini o‘qitish jarayoniga ilg‘or pedagogik texnologiyalarni jalb qilish va samarali tatbiq etish.

Dars jarayonlarni olib borilishi va ulardan ko‘zlangan maqsad va natijalar:

- “Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusini o‘qitish samaradorligini oshirishning ilmiy-metodik asoslarini oshirish;
- “Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusini o‘qitishda ilg‘or pedagogik texnologiyalardan foydalanishning didaktik shart-sharoitlarni yanada rivojlantirish;
- “Shimoliy Amerika davlatlari” mavzusini o‘qitishda ta‘lim samaradorligini oshirishga yo‘naltirilgan ilmiy-metodik tavsiyalarni o‘rganish hamda tahlil qilish.

Xulosa qilib aytganda o‘quv jarayonini yuqorida ta‘kidlab o‘tilgan metodlar yordamida ko‘rgazmali tarzda tashkil etish o‘quvchilarda ijodiy fikrlash, fan haqida aniq tassavurga ega bo‘lish ko‘nikmalarini shakllantiribgina qolmasdan, fanga qiziqishlarini oshirish, fan va tabiatga muhabbat ruhida tarbiyalashga xizmat qiladi. O‘qituvchilar har bir yangi mavzuni tashkil etayotganda topshiriqlarning mazmunan xilma-xil va qiziqarli bo‘lishiga e‘tibor qaratishi lozim.

Shimoliy Amerika davlatlarini o‘rganishda tabiiy, iqtisodiy-ijtimoiy materiallar jamlandi. Mavzu yuzasidan o‘qitish jarayonida to‘plangan materiallardan foydalanish imkoniyatlari oshirilib, metodikasi shakllantirildi.

O‘quvchilarning dunyoqarash va faoliyatini shakllantirishga yo‘naltirilgan ilg‘or pedagogik texnologiyalarni asosiy xususiyati, u o‘quvchilarning kundalik hayotining tarkibiy qismi sifatida namoyon bo‘lishidir. O‘quvchilar o‘quv ishlarining davomi sifatida, interfaol metodlar tatbiq etilgan jarayonda bevosita

ishtirok etadilar, turli mazmundagi ma'ruzalar, suhbatlar, savol-javoblarda qatnashadilar, tinglaydilar, o'z ma'naviy saviyalarini boyitib boradilar.

Ta'lim jarayonida bilim, malaka va ko'nikmalarni mustahkamlash, qo'shimcha ma'lumotlar bilan boyitish, o'quvchilarni ma'naviy merosga qiziqishlarini o'stirish maqsadida tashkil etiladi. Jamiyatda bilimli, ma'lumotli va yuksak intellektga ega intellektual o'quvchilarning sonini oshirish, ta'lim va kasb-hunar dasturlarining jahondagi ta'lim, ilm-fan, texnika va texnologiyalar, iqtisodiyot hamda madaniyat sohasidagi zamonaviy yutuqlarga erishish kabi qator ishlar olib borilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Asanov A., Nabixonov M., Safarov I. O'zbekistonning iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi. Toshkent, O'qituvchi, 1994.
2. Geografiya (Jahon iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi). [Matn]: umumiy o'rta ta'lim maktablarining 9- sinfi uchun darslik /P. Musaev, J. Musaev Toshkent: "O'qituvchi", 2017.
3. Jumaxanov Sh.Z., Toshpo'latov A.M. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya: Masalalar to'plami. Namangan. 2019.
4. Kamolov M.N. Jahon mamlakatlari iqtisodiy-ijtimoiy geografiyasi. Jizzax 2019.
5. Maksakovskiy V.P. Ekonomicheskaya i sotsialnaya geografiya mira. M. 2009 y.
6. Soliev A. va boshqalar. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya. Darslik. Toshkent, 2019.
7. Bahora, S., & Parvina, N. (2024). Samarali muloqot qoida va tamoyillari. Zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirish va unga qaratilgan kreativ g'oyalar, takliflar va yechimlar, 7(73), 107-109.
8. Sadikova, B. (2024). Ziddiyat va muvozanat: italyan maqollarida antinomiya va korrelyatsiyaning o'rni. Наука и инновация, 2(28), 83-86.
9. Makhmurovna, S. B., & Dahiya, R. Analysis of Italian and Russian Proverbs Reflecting the Concept of Time.

